

Pozyskanie drewna z lasu stanowi czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, na co niezbędna jest zgoda wszystkich współwłaścicieli lub stosowne orzeczenie sądu – orzekł WSA w Gdańsku.

Skarżący złożył do nadleśnictwa wniosek o cechowanie drewna oraz wydanie świadectwa legalności pozyskania drewna. Wyjaśnił nadto, że jest współwłaścicielem lasu i nie zna nazwisk pozostałych współwłaścicieli, nie wie kim oni są i nie ma możliwości przeprowadzenia spraw spadkowych. Dodał, że od wielu lat sam płaci podatki za nieruchomości, ponosi koszty jej utrzymania oraz od wielu lat sam przeprowadza wszelkie cięcia pielęgnacyjne i zrębowe w oparciu o uproszczony plan urządzenia lasu.

Starosta odmówił wykonania cechowania drewna i wydania świadectwa legalności jego pozyskania argumentując, że gdy las stanowi współwłasność kilku osób, to pozyskiwanie drewna i wystąpienie o świadectwo legalności w trybie art. 14a ust. 3 ustawy o lasach stanowi czynność przekraczającą zwykły zarząd w myśl art. 199 Kodeksu cywilnego i wymaga zgody wszystkich współwłaścicieli bądź zastępującego taką zgodę orzeczenia sądu. Zatem skoro skarżący nie posiadał takiej zgody, ani też orzeczenia sądu, starosta odmówił jego żądaniu.

WSA stwierdził, że „zasadniczym celem cechowania drewna pozyskanego w lasach jest potwierdzenie legalności jego pozyskania, a tym samym ułatwienie wykrywania kradzieży leśnych oraz bezprawnych wyrębów w lasach prywatnych”. Jeżeli las stanowi współwłasność kilku osób, to do pozyskania drewna i wystąpienia o świadectwo legalności, o którym mowa w art. 14a ust. 3 ustawy o lasach, zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego stanowiące o rozporządzeniu rzeczą wspólną. Drzewa rosnące na działkach leśnych stanowią bowiem części składowe nieruchomości, co oznacza, że współwłasność nieruchomości rozciąga się na części składowe. Drewno pozyskane z lasu stanowi z kolei pożytki w rozumieniu art. 53 § 1 Kodeksu cywilnego. Zatem, jeżeli las objęty jest współwłasnością, to również drzewa z niego wycięte stanowią rzecz wspólną przysługującą wszystkim współwłaścicielom.

Należy odnotować, że pomimo przedstawionej wykładni, WSA uchylił postanowienie starosty i SKO, jako wydane z naruszeniem prawa. Sąd zgodził się z organami, że w przypadku wycinki drzew we wspólnym lesie zachodzą okoliczności do uznania tego rodzaju działania za przekraczające zwykły zarząd majątkiem wspólnym, to ocena samej czynności pozyskania drewna zmienia się radykalnie w sytuacji, w której współwłaściciel nie decyduje o wyrębie, a jego zachowanie polega jedynie na zebraniu drzew powalonych wskutek żywiołu, uporządkowaniu ich, zabezpieczeniu i w konsekwencji pozyskaniu drewna, które stanowi w tym przypadku przychód ze wspólnej nieruchomości. Zabezpieczenie takiego przychodu jest prawem każdego współwłaściciela i stanowi czynność zachowawczą określoną w art. 209 Kodeksu cywilnego. Prawa pozostałych współwłaścicieli nie zostaną naruszone, gdyż przychód ten podlega rozliczeniu między nimi zgodnie z art. 207 Kodeksu cywilnego.

Reasumując, sąd uznał, że rozstrzygnięcie sprawy zależy od ustalenia charakteru czynności podjętych przez wnioskodawcę. Wycinka drzew w celu pozyskania drewna wymaga zgody wszystkich współwłaścicieli lasu (ewentualnie orzeczenia sądu), natomiast pozyskanie drewna na skutek wykonywania czynności porządkowania lasu takiej zgody nie wymaga.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 05.10.2022 r., sygn. II SA/Gd 394/22, orzeczenie nieprawomocne